

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Iudicium Dei pro justitia & justa Dei gubernatione, & pro omni re qua
Deus prouidentissimè facit, accipiendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

I V. Secundò, *iudicare* sumitur, pro priore quodam actu iustitiæ, vt nihil aliud sit, quàm discutere, examinare, discernere. Quo sensu accipit Basilius illud Psal. 25. *Iudica me, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum.* Atq; hoc, *iudicium* præcedere solet sententiam. Antè enim Iudex iudicat discutiendo causam, quàm ferendo sententiam. Tertio accipitur *iudicare*, pro certo actu iustitiæ, nempe vt idem sit, quod *damnare*, seu condemnatoriam in aliquem sententiam ferre. Quo sensu dicitur Psal. 5. *Iudica eos, Deus.* & Ioan. 5. *Qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicij, id est, damnationis, resurgent.*

V. In Deo, cuius esse, est intelligere, discernendi, discutiendi, dijudicandi, & ipsam etiam Ierusalem, seu cætum piorum, ipsos Angelos, in lucernis scrutandi summa vis reperitur. In Deo, in quo iniquitas nulla esse potest, non solum vis est cognoscendi, quid probandum improbandumque sit, sed etiam maxima est iustitia, quæ sententiam fert, ostenditque, quid, in vnaquaque re, seu præmio, seu supplicio dignum existat. Neque semper expectat, supremum illum Iudicij vltimi diem, sed in hac etiam vita quotidie decernit, quid singulis mortalibus, vel in pœnam, vel in præmium, vel in præmij promerendi occasionem, conuenientissimè permittat contingere. In Deo deniq; est potestas & mos, reos *iudicandi*, hoc est, vel ad temporalem, vel ad sempiternam pœnam, siue in hac, siue in altera vita damnandi; vt adeò non tantum Iudex sit futurus, cum alios cœlo, alios orco ascribet; sed etiam quotidie, dum Mundum istum, per varios casus, gubernat.

VI. Cum igitur *viui & mortui*, probi & improbi à Numine iudicentur, & reddatur vnicuique secundum opera sua; itémque, cum in hoc ipso Mundo, quem condidit, gubernando, & rectissimè discutiendo iudicet, & iustissimè bona vel mala permittendo agat Deus, nos *Iudicij* nomen, tam pro sapientissimâ & æquissimâ eius, in discernendis rebus, pronuntiandâque sententiâ, quâ p æquissima, in plectendo & remunerando Mundo, iustitiæ executione, accipiemus, ostendemusque, supremum, seu Gubernatorè, seu Iudicem, & à *Iudicio*; & à iustitia laudabilem vbique, & metuendum; cum & rectè sentiat, & rectè faciat, siue in hac, siue in altera vita; siue dum malos pœnis addicit, siue dum probos præmijs afficit. *Propter vicinitatem* ait S. Augustinus: *significationis, aliterum pro altero poni potest, vel iudicium pro iustitia, vel iustitia pro iudicio*

S. August. in Psal. 105.

dicio: tamen si propriè dicantur, aliquid interesse non dubito: ut iudicium custodire dicatur, qui rectè iudicat: iustitiam verò facere, qui rectè agit. Rectum est Iudicium Dei, quia rectè iudicat, dum rectè sentit, & dum rectè agit. Nobis itaque Iudicij nomen & sensum, & actum significabit. Sensum, rectus est enim Dominus, quia apud se rectè æstimat: actum, quia itidem rectus est Dominus, siue cum in nos ius dicendo sententiam fert, siue cum ius dixit, & re ipsa bonos à malis, electos à damnatis secernit; & denique, cum malos malis, bonos bonis afficit; quin etiam tum, cum bonis mala, & malis bona submittit. Nunquã enim eius prouidentia, in sui dispositione, fallitur; nunquam oculus malè collimat; nunquam voluntas à scopo aberrat æquitatis. Ipse Dominus Deus noster: in vniuersâ terrâ iudicia eius. Hæc de Iudicij nomine ac descriptione: nunc de diuersis Iudiciorum classibus agamus.

Si à Iudicibus discriminemus Iudicia, quæ subimus, triplex est iudicium, ab Apostolo indigitatum; vnum quod ab alijs, alterum quod à nobismetipsis, tertium quod à Deo sustinemus. Ita enim loquitur: *Mihi pro minimo est, ut à vobis iudicer, aut ab humano die* (sæpe enim fallunt hæc iudicia, neque aded nocere possunt) *sed neq, me ipsum iudico* (nemo siquidem sui bonus est iudex, cum itidem decipi possit, & non omnia prouideat, quæ sunt à iudicante discutienda) *qui autem iudicat me, Dominus est.* Hominum igitur iudicia regula sunt Lesbia, plumbi, immò ceræ instar flectuntur & curuantur. At *iudicia Domini vera, iustificata in semetipsa: nihil in illis scenicum, nihil simulatum aut dissimulatum, nihil ignorantia, aut affectu cæcum.* De his mihi sermo erit, ante oculos mortalium semper ponendis; ex quibus patebit, quoties hominum iudicia errent ipsis iudicij diuinis temerè iudicandis.

Quòd, si, non iam iudicantem, qui idem est Deus, sed eos, qui iudicandi sunt, aspicias, iterum triplicia reperiuntur: Sunt enim iudicia viuentium, morientium, resurgentium; seu iudicia, quibus vtitur Deus ad homines in hac vita gubernandos; & iudicia, quibus morienti cuique decernit tristem aut lætam æternitatem; quæ Iudicia particularia vocant; denique est Iudicium, quod appellant vniuersale, in quo animas, vnà cum corporibus, coram tota omnium hominum Angelorumq; multitudine, supremus incorruptusque Iudex iudicio strictissimo subijciat, sententiam.

B tiam.

VII.

1. Cor. 4. 5

Psal. 18. 10.

VIII.